



Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2023/2024

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Marcel Koníček
Identifikační číslo studenta: 52986278

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Teorie a dějiny literatur zemí Asie a Afriky
ID studia: 584967

Název práce: Mýty a metamorfózy: Fantastické světy v současné japonské literatuře

Pracoviště práce: Ústav asijských studií (21-UAS)

Jazyk práce: čeština

Jazyk obhajoby: čeština

Školitel: Mgr. Josef Šebek, Ph.D.

Oponent(i): prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.

Mgr. Veronika Abbasová, Ph.D.

Datum obhajoby: 15.01.2024 **Místo obhajoby:** Praha

Termín: řádný

Průběh obhajoby: 10:00 Předsedkyně komise zahájila obhajobu. Školitel představil studenta a seznámil přítomné s průběhem doktorandova studia, plněním povinností, akademickými výstupy, publikační činností. Zmínil též komplikace studia z důvodu pandemie. Školitel vyzdvihl doktorandovu pracovitost a japonské vládní stipendium na univerzitě Today.

Školitel se poté věnoval genezi samotné práce a studentova přemýšlení o japonské literatuře i odborném přístupu. Vyzdvihoval analýzu rozebíraných textů autorů, která nebyla pouze formální, ale hloubková. Předloženou dizertaci s potěšením doporučil k obhajobě.

10:05 Student přednesl teze práce, popsal své stanovisko k teorii fikčních světů a nepřírozené naratologii (narativu o nepřírozenosti). Vysvětlil výběr děl čtyř japonských autorů. Autoři nejsou zástupci žánrové fantastiky, píšou i čistě mimetická díla. Student zmínil koncept magického realismu, který však nemohl kvůli jeho nekonkrétnosti a vzhledem k nedostatku interpretačních nástrojů aplikovat. Představil svůj teoretický rámec, zmínil konkrétní zdroje pro japonské fantastično (Susan Napierová), pokusil se zformulovat své stanovisko k fantastice jako prostředku vyjádření, nikoli žánru, tedy co je možné a nemožné v konkrétních fikčních světech, koncepce fantastiky (Todorov, Humeová). Důkladně se věnoval teorii fikčních světů (především Doleželovy), která mu byla prostředkem k překlenutí nedostatků teorií fantastiky. Nastínil teorie nepřírozeného narativu, věnoval se především strategii čtení, včetně formálních vlastností fantastických prvků v jejich kulturním

kontextu. Hovořil o funkcích, které fantastické prvky plní v jednotlivých dílech, napojení na japonskou literární tradici či na tradice cizí. Uvedl i do struktury práce a vyčíslil obsah kapitol.

10:20 Předsedkyně přečetla posudek dr. Veroniky Abbasové v zastoupení, ve kterém oponentka ocenila práci s prameny, vysokou úroveň teoretických rámců a práci hodnotí jako mimořádně přínosnou.

Do diskuze vnesla tři dotazy a doporučila práci k obhajobě.

10:25 Oponent prof. Petr Bílek ocenil dobře stanovené téma, výkladový styl, studentovo zaujetí tématem, především první kapitolu a její koherenci. Doporučil zohlednit poslední trendy - teorii imaginárních světů (Iser, Wolf), které by mu dále umožnily rozvíjet teze práce. Zmínil hybridní aspekt rozebíraný právě v teorii imaginárních světů zmíněných autorů.

Oponent navrhuje nepoužívat termín nepřirozená naratologie, ale doporučuje užívat termín teorie nepřirozeného narativu nebo naratologii nepřirozena. Pro budoucí publikaci by rád viděl rozpracování praktické části práce nad rámec analýzy modalit, změnit formální způsob odkazování v poznámce pod čarou. Oponent zmínil tematizaci volby autorů, v rámci které mu chybělo širší literárněhistorické ukotvení. Práci jednoznačně doporučuje k obhajobě.

10:35 Student se široce vyjádřil k dotazům oponentů, zejména otázce snu, statutu Okinawy, surrealismu a terminologie. Představil v obrysech jak zvýšení výskytu fantastických prvků v japonské poválečné literatuře, tak otázku fantastických prvků jako takových. Vysvětloval dále volbu teorie fikčních světů.

10:50 Následovala diskuse, do níž se zapojili členové komise. Dr. Dluhošová zmínila v práci šířeji netematizovaný tradiční dálnovýchodní žánr fantastické literatury a doporučila rozpracování pro případnou budoucí publikaci. Dr. Tírala dále doporučil rozpracování tématu dálnovýchodní fantastiky a její kontinuitu v japonské literatuře či uplatnění tematického rámce na více autorů. Zmiňuje též možnost věnovat se ženským autorkám, které jsou podle jeho názoru mnohem zajímavější. Předsedkyně zmínila studentovo eurocentrické čtení japonských autorů a odlišnost společensko-kulturního rámce regionu, ovšem nezavrhl studentovo čtení a ohodnotila jej jako zcela legitimní. Dr. Dluhošová naopak vyzdvihla pevný rámec studentovy analýzy a doporučila zmínit japonskou perspektivu, čímž by vyzdvihl jedinečnost svého přístupu. Student v reakci na dotaz upozornil na slabší japonskou obeznanost s evropskými literárněvědnými přístupy.

11:15 Obhajoba pokračovala neveřejnou částí. Po uzavření jednání komise předsedkyně oznámila, že komise hlasovala a shodla se na hodnocení prospěl.

Klasifikace obhajoby: prospěl/a (P)

Předseda komise: doc. PhDr. Miriam Löwensteinová, Ph.D.

Členové komise: Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D.

Mgr. Martin Tirala, Ph.D.